

HALO

MAGAZYN SU ALO PB

NR 1 MARZEC 2021

PODRÓŻE BEZ
WSTAWANIA Z KRZESŁA

HALO

Akademickie Liceum Ogólnokształcące
Politechniki Białostockiej

Magazyn wydawany przez
Samorząd Uczniowski ALO PB

ZESPÓŁ REDAKCYJNY NUMERU

TEMAT NUMERU
Katarzyna Wilczewska

Z ŻYCIA SZKOŁY
Kamil Dudar

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI,
POEZJA, KOREKTA
dr Ewa Rutkowska

WIADOMOŚCI NAUKOWE
Kamil Dudar

PODRÓŻE DO AZJI
Ewa Walińska

KALENDARIUM I KULTURA
Maciej Jasiuk

PROJEKT GRAFICZNY,
SKŁAD I ŁAMANIE
Kamil Dudar

OKŁADKA
Wiktoria Falkowska

Jan Kajdas, Jakub Majewski,
Sergiusz Jakuszewicz, Mateusz
Kraśnicki, Jakub Zajczyk, Pola
Zawadzka

Złożono krojami
Minion Pro i Source Sans Pro

Poglądy wyrażane przez autorki
i autorów tekstów nie są tożsame
z poglądami Samorządu
Uczniowskiego

OD REDAKCJI

Pomysł na uruchomienie gazetki szkolnej, lub jak wolimy to nazywać magazynu (brzmi poważniej), pojawił się już na początku nowej kadencji Samorządu Uczniowskiego. Niestety pandemia pokrzyżowała nasze plany szybkiego jej stworzenia. Na szczęście udało nam się przezwyciężyć wszelkie trudności i oto prezentujemy pierwszy w historii numer magazynu HALO.

Podróże bez wstawiania z krzesła to temat numeru marcowego. Jako że nie możemy swobodnie i bezpiecznie podróżować, zapewnimy wam taką rozrywkę w możliwie najbezpieczniejszy sposób. Pokażemy wam, że na okres pandemii da się spojrzeć pozytywnie i spędzić go w ciekawy sposób. Zabierzemy was też w podróż kosmiczną na Marsa z łazikiem, a także przybliżymy wam pewien ciekawy aspekt kultury Japonii. Zajrzymy też do teatru Wierszalin.

Chcemy, by było to miejsce, w którym każdy uczeń może zaprezentować swoją twórczość. Zapraszamy osoby piszące, rysujące, młodych poetów i prozaików, a także zainteresowanych współpracą do naszej redakcji. Przyjmiemy was z otwartymi rękami.

Więc nie przedłużając już, dziękujemy za zainteresowanie się naszym projektem i życzymy miłej lektury.

Podróże bez wstawania z krzesła

NR 1. MARZEC 2021

SPIS TREŚCI

TEMAT NUMERU

**Pozytywne spojrzenie na pandemię.
Czy to możliwe? 4**
Katarzyna Wilczewska

Oczywiście, że tak! Wiele osób może stwierdzić, że to tylko podejście niepoprawnego optymisty, ale każdy może znaleźć coś pozytywnego w czasie pandemii.

Fotoreportaż: Teatr w obliczu pandemii..... 6
Jakub Zajczyk

Z ŻYCIA SZKOŁY

Nasza szkoła w konkursie E(x)plory 10
Sergiusz Jakuszewicz, Mateusz Kraśnicki

**Kim będzie Miejski Rzecznik Praw
Ucznia?..... 12**
Jan Kajdas

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI

Czytelnicze podsumowanie miesiąca 13

POEZJA

**[umyśliłem się pisać wiersze o twojej
śmierci...] 14**
Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki

[Kiedy ujrzałem cię pierwszy raz...] 15
Anonim

WIADOMOŚCI NAUKOWE

Wielkie lądowanie i inne wiadomości 16
Kamil Dudar

PODRÓŻE DO AZJI

Mężczyzna we współczesnej Japonii 20
Ewa Walińska

Pierwsze co przychodzi większości osób do głowy na dźwięk słowa „Japończyk” jest obraz mężczyzny odzianego w białą koszulę oraz mdły garnitur. Czy na pewno tak to wygląda?

KALENDARIUM I KULTURA

Wydarzenia w marcu..... 23
Maciej Jasiuk, Jakub Majewski

Co słyszać w teatrze i nie tylko?..... 24
Kamil Dudar

Pozytywne spojrzenie na pandemię. Czy to możliwe?

KATARZYNA WILCZEWSKA

Oczywiście, że tak! Wiele osób może stwierdzić, że to tylko podejście niepoprawnego optymisty, ale każdy może znaleźć coś pozytywnego w tym, jakże trudnym czasie pandemii.

No właśnie, *W tym trudnym czasie* - zdanie chyba najczęściej powtarzane od początku pandemii, a które podświadomie utrwała w nas negatywne nastawienie do życia. Nic nie możemy poradzić na obecność pandemii, dlatego musimy żyć dalej najlepiej, jak umiemy, nie zapominając jednak o ostrożności.

Jestem negatywna/-y!

Zacznijmy od takiego zdania, które patrząc pod kątem pandemii, nieoczekiwanie nabiera pozytywnego wydźwięku. Dlatego właśnie we wstępie wspominałam o ostrożności, żebyśmy zawsze mogli tak powiedzieć w odniesieniu do testów na obecność koronawirusa.

Cieszymy się z małych rzeczy!

Stwierdzenie, które każdy na pewno słyszał tak wiele razy, że może wydawać się największym banałem, jednak nie zmienia to faktu, że takie podejście bardzo pozytywnie wpływa na nasze zdrowie psychiczne i nastawienie do świata.

Lekcje zdalne mnie męczą!

Często sama mówię w ten sposób, jednak potem przychodzi druga myśl: lekcje w szkole też

byłyby męczące, a teraz przynajmniej mam prawie dwie godziny więcej czasu wolnego, ponieważ nie muszę dojeżdżać autobusem do szkoły. Ciągłe wydaje mi się, że zajmuję się tylko lekcjami i nie mam czasu odpocząć. Jeśli was to też dotyczy, spróbujcie podzielić dzień na lekcje i czas wolny. Wydaje się proste, ale czy na pewno wszyscy tak postępujemy? Podczas nauki w szkole wracaliśmy do domu, odrobiliśmy prace domowe i mogliśmy odpocząć. Teraz często bierzemy udział w lekcjach w tym samym miejscu, w którym odpoczywamy, co skutkuje ciągłym patrzeniem na stosy książek i zastanawianiem się, czy wszystko zrobiliśmy.

Nic nie zastąpi spotkań twarzą w twarz w szkole z nauczycielami i znajomymi!

Oczywiście, że nie, ale tutaj też jest coś pozytywnego. Wyobraźcie sobie spotkania w większym gronie, kiedy to się skończy. Każdy z nas ma inne zainteresowania i sposoby na spędzanie czasu w domu. Wszystkimi nowymi umiejętnościami będziemy się mogli w końcu podzielić. Może podczas tego lockdownu ktoś poznał świetne przepisy na nowe potrawy i zamiast „na maka” zaprosi na domowe →

UNITED NATIONS COVID-19 RESPONSE

SAMUEL RODRIGUEZ

[HTTPS://WWW.TALENTHOUSE.COM/SAMRODRIGUEZART](https://www.talenthouse.com/samrodriguezart)

prysmaki, które zawsze robią większe wrażenie. Ktoś inny nauczył się grać nowe utwory i uświetni spotkanie muzyką, zamiast słuchać jej z telefonu. Może malarstwo czy rzeźba jest nowym hobby, a domowy korytarz zamieni się w galerię sztuki. Możliwości jest wiele, a nowych pomysłów tyle, ilu ludzi na świecie, dlatego nie ograniczajmy się i próbujmy nowych rzeczy. Jeśli jednak ktoś woli po prostu siedzieć w domu i się zamartwiać, niech wyobrazi sobie, jak miło będzie po takim czasie spotkać się z przyjaciółmi.

Jednak zanim to się stanie, zachęcam do podzielenia się w komentarzach zdjęciami swoich sposobów na nudę. A gdyby ktoś twierdził, że zawieranie znajomości jest teraz niemożliwe za-

ważmy, że wiele aktywności przeniosło się do Internetu, dlatego w takim razie nie zintegrować się trochę z osobami ze swojej szkoły za jego pomocą. Może to będzie też świetną okazją do poznania osób o podobnych zainteresowaniach.

Trzymajmy się razem!

Jeśli ktoś nie znalazł sobie jednak zajęcia i czuje, że jego dobre samopoczucie ulatuje, niech pamięta, że zawsze znajdzie się ktoś, z kim można porozmawiać i kto poprawi humor. Pamiętajmy również o naszej wspaniałej pani pedagog, która na pewno również chętnie pomoże w takich sytuacjach.

Fotoreportaż: Teatr w obliczu pandemii

JAKUB ZAJCZYK Z WIZYTĄ W TEATRZE WIERSZALIN

SCENA
PRZYGOTOWANA DO
SPEKTAKLU DZIADY

TEATR
WIERSZALIN
Z ZEWNĄTRZ

ZAPLECZE
TEATRU

ELEMENT
INSCENIZACJISCENA PRZYGOTOWANA
DO SPEKTAKLU DZIADY

Nasza szkoła w konkursie E(x)plory

SERGIUSZ JAKUSZEWICZ, MATEUSZ KRAŚNICKI

Konkurs naukowy E(x)plory to szansa dla naszych naukowców na skonfrontowanie ich pomysłu ze światem nauki i zdobyciem cennego doświadczenia. Naszą szkołę reprezentują trzy wybitne zespoły, które stanowią 60% konkurencji z Podlasia. Postanowiliśmy uzyskać więcej informacji na temat każdego z projektów.

MADGA I BOMBELKI

**JAKUB KRUSZEWSKI, BARTOSZ WISZOWATY,
GRZEGORZ GARBIEL**

Jednym z nich okazał się system autonomicznej obsługi magazynowej – „MADGA I BOMBELKI”, niestety nie jesteśmy w stanie wyjaśnić tej tajemniczej nazwy, gdyż ogranicza nas 250 słów, aczkolwiek możemy pozwolić sobie na anegdotę o niemożności, ponieważ ten wywód jest zdecydowanie oszczędniejszy w słowach. Jednym z atrybutów tego systemu jest autonomiczność oraz optymalizacja i poprawa organizacji w działaniu magazynów. Wszystko to dzięki między innymi zastosowaniu najnowocześniejszego systemu czytników kart RFID. Liczymy, że projekt, w końcu zrobi porządek w starej szkolnej szatni.

REX

**JAKUB POJAWA, FILIP SAWOŚKO,
JAKUB JAROMSKI**

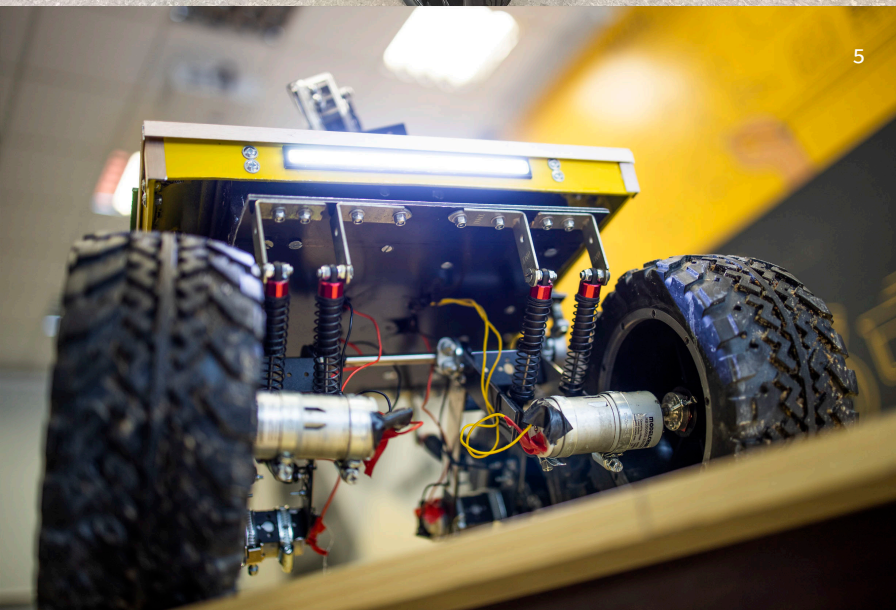
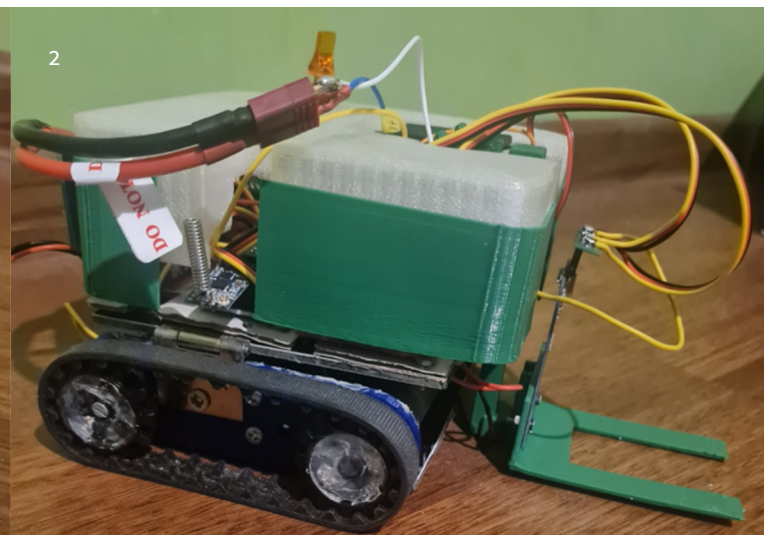
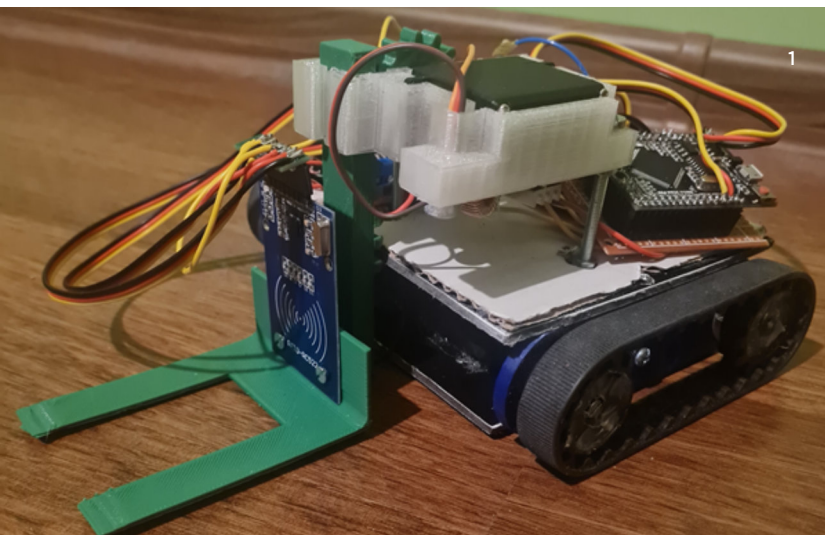
Drugim reprezentantem naszej szkoły jest autonomiczny, przyjacielski, pojazd „REX”. Przeznaczaniem tej maszyny jest podążanie za człowiekiem. Projekt ten z pewnością ułatwi życie

każdej osobie, poprzez pomoc na przykład w przywiezieniu ciężkich zakupów. Jego umiejętności nie kończą się na codziennej pomocy, bez problemu przewiezie najważniejsze gabaryty przy przeprowadzce. Liczymy, że robot zostanie nam udostępniony na testy, do rozwożenia gazetek. Jeżeli gazetko dotarła do ciebie w wersji papierowej, wiesz komu podziękować.

EV-BO3ДYX 1

**SANDRA MORDASIEWICZ,
SERGIUSZ JAKUSZEWICZ, MATEUSZ KRAŚNICKI**

Ostatnim, ale nie najgorszym projektem, jest modułowy system do badań jakości powietrza EV-BO3ДYX 1. Dzięki zaangażowaniu i trosce twórców, będziemy w stanie poznać jakość powietrza, którym oddychamy między innymi w naszych salach. Pojazd z łatwością wykryje wszystkie zanieczyszczenia oraz powiadomi nas o nich. Wszystko to za sprawą strony internetowej, gdzie odbiorca może zapoznać się z archiwum pomiarów i normami zanieczyszczeń. Czekamy na wzmożone kontrole podczas lekcji stacjonarnych.

ZDJĘCIA 1, 2: **MADGA I BOMBELKI**ZDJĘCIA 3,4: **REX**ZDJĘCIA 5,6: **EV-ВОЗДУХ 1**

Kim będzie Miejski Rzecznik Praw Ucznia?

JAN KAJDAS

Projekt Młodzieżowej Rady Miasta Białystok zakłada powołanie Miejskiego Rzecznika Praw Ucznia - niezależnej osoby działającej przeciwko łamaniu praw uczniów w białostockich szkołach. Jego zadaniem będzie reprezentowanie uczniów na linii nauczyciel-rodzice-uczeń. Ponadto w jego kompetencjach będzie leżało również organizowanie konferencji, paneli edukacyjnych oraz warsztatów dla uczniów i nauczycieli o tematyce praw ucznia i jak wygląda ścieżka dochodzenia swoich praw w szkołach. W wielu placówkach zajmują się tym psycholog szkolny bądź pedagog, aczkolwiek zależy nam na powołaniu osoby niezależnej. Jeśli chodzi o formę prawną, rzecznik miałby działać jako pracownik w Departamencie Edukacji przy Urzędzie Miejskim w Białymstoku.

O MŁODZIEŻOWEJ RADZIE MIASTA

Młodzieżowa Rada Miasta jest organem konsultacyjnym Miasta Białystok w sprawach młodzieży. W tym roku przedstawiciel naszej szkoły, **Jan Kajdas**, został wybrany na wiceprzewodniczącego. Akcje organizowane przez MRM aktualnej kadencji to m.in.: Utworzenie Komisji Kultury i Sportu, zbiórka na WOŚP, rozpoczęcie współpracy z inicjatywą Szkoła 2.0 oraz Ogólnopolską Federacją Młodych, a teraz pracują nad uruchomieniem stanowiska Miejskiego Rzecznika Praw Ucznia.

Więcej informacji o Młodzieżowej Radzie Miasta w Białymstoku możecie dowiedzieć się na Facebooku oraz Instagramie Rady, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Białystok.

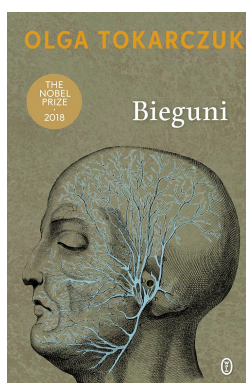
FACEBOOK

INSTAGRAM

@MRM_BIALYSTOK

Czytelnicze podsumowanie miesiąca

Bieguni

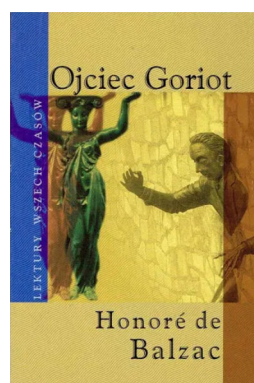
OLGA TOKARCZUK

2015

Bieguni to książka wyjątkowa. Pełna jest różnych historii przekazywanych w oryginalny sposób - wątki ciągle przeplatają się i opisywane są z różnych perspektyw. Pozwoliło to Oldze Tokarczuk na rozmyślanie nad sensem podróży. Zawarła ona w niej różne podejścia do tego tematu, włącznie z, jak się wydaje, jej własnym. Widać to szczególnie w wątku dotyczącym psychologii podróży, co odzwierciedla jej czasy studiów. Przez większość książki poznajemy właśnie tytułowych biegunów, lecz nie jest to nam uświadomione do momentu gdy dowiadujemy się o zwyczajach tej grupy.

Podsumowując, jest to książka warta uwagi, lecz warto zarezerwować sobie na nią więcej czasu, gdyż zastosowana narracja może być czasem przytłaczająca.

KD

Ojciec Goriot

HONORÉ DE BALZAC

1835

Ojciec Goriot to historia miłości rodzica - ojca Goriot do jego dwóch córek. Jest to jednak miłość nieszczęśliwa i jednostronna. Córki, należące do wyższej klasy społecznej, traktują ojca z pogardą i zimnem. Wywołuje to w czytelniku chęć porzucenia książki, co paradoksalnie przyciąga go do niej jeszcze bardziej. Powieść bowiem sprytnie budzi nadzieję na ich zmianę. Jednakże każdy uśmiech, czulsze słowo i troska, którą córki kierują w stronę ojca szybko okazują się maską, skrywającą zakłamanie i żądzę pieniędzy, których on zaślepiony nie potrafi i nie chce dojrzeć. To właśnie ukazuje tak naprawdę ta historia - bezwarunkową miłość ojca do córek, który walczy o każdy, nawet najmniejszy kontakt z nimi w świecie ignorancji, zepsucia i materializmu.

KATARZYNA KULĄGOWSKA

O DYSKUSYJNYM KLUBIE KSIĄŻKI W ALO PB

Dyskusyjny Klub Książki w ALO PB powstał z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego w 2020 r. Przewodniczy mu nasza nauczycielka języka polskiego - dr Ewa Rutkowska. Do tej pory zorganizowaliśmy wiele spotkań i, prócz wymienionych tu pozycji, omówiliśmy książki takie jak: *Kto zabrał mój ser?* (Spencer Johnson) oraz *Sońka* (Ignacy Karłowicz). Na spotkania zapraszamy każdego ucznia zainteresowanego dobrą literaturą i ciekawą dyskusją. Wszelkie informacje publikowaną na szkolnej grupie na Facebooku.

[umyśliłem się pisać wiersze o twojej śmierci....]

EUGENIUSZ TKACZYSZYN-DYCKI

umyśliłem pisać wiersze o twojej śmierci
i o tym jakie są teraźniejsze dzieje
wyszedłem na łąki na których zawsze byłem dzieckiem
ażeby początek wiersza tchną mleczem

zamknąłem się we wszystkich twoich listach
wysłanych i nie wysłanych nigdy do mnie z daleka
w widokach wiedeńskich postkarte przecież pisałeś
jak wtedy z Placu Karola

że dzieli cię dzień od samobójstwa od urzeczywistnienia
rzeczy przyszłych i żebym przyjechał przeżyć przestrzeń
jakiegoś nowego ładu którego jeszcze nie rozumiesz i pozostał
z tobą aż po wypełnienie się chaosu w moich przerażonych kościach

z tomiku Nenia i inne wiersze

O AUTORZE

Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki (ur. 1962) - polski poeta, laureat Literackiej Nagrody Nike i Nagrody Literackiej Gdynia za tom *Piosenka o zależnościach i uzależnieniach*. Jego poezja skupia się na trzech tematach: choroba fizyczna i psychiczna, cielesna i seksualna tożsamość podmiotu lirycznego, a także rodzinne i przyjacielskie życie prowincjonalne. Autor m.in. tomów *Nenia i inne wiersze*, *Peregrynarz*, *Młodzieniec o wzorowych obyczajach*. Jego utwory z lat 1987-1999 zostały zebrane w tomie *Kamień pełen pokarmu* dostępnym w serwisie Wolne Lektury.

[Kiedy ujrzałem cię pierwszy raz...]

ANONIM

Kiedy ujrzałem cię pierwszy raz,
Nie pomyślałem o raju na ziemi,
Ale później, gdy wolno biegł czas,
W głowie miałem kobietę w bieli.

Ta kobieta jak anioł piękna,
Bez ran i smutki na twarzy.
Przed tobą, wyciągnięta ręka,
Ona o jednym tylko marzy.

I w końcu chwytasz za tą dłoń
Delikatną jak aksamit,
Czujesz euforii moc,
A serce? Jak dynamit.

Nie wahasz się już więcej,
Nie ma bólu i płaczu,
Nie żyjesz w cieniu i męce,
Jej imię wymawiasz w wołaczu...

Wielkie lądowanie

KAMIL DUDAR

Łazik Perserverance bezpiecznie wylądował na Marsie. Misja ta ma na celu zebranie próbek z powierzchni Czerwonej Planety i przywiezienie ich na Ziemię. Lądownik wysłany przez Narodową Agencję Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej jest wielkości samochodu i waży ponad 1000 kg. Przed rozpoczęciem dwuletniego przeszukiwania krateru Jezero przejdzie szereg testów. Fundamentalną częścią tego przedsięwzięcia jest poszukiwanie śladów życia na Marsie.

„To lądowanie jest jednym z kluczowych wydarzeń dla NASA, Stanów Zjednoczonych oraz eksploracji wszechświata ogółem – wiemy, że jesteśmy u progu odkrycia i temperujemy nasze ołówki, że tak to ujmę, do przepisywania podręczników” – powiedział Steve Jurczyk (NASA)

Cele naukowe misji

1. Ustalenie, czy na Marsie kiedykolwiek istniało życie. Teza ta podyktowana jest tym, że zarówno Ziemia, jak i Mars miały podobną strukturę w początkach swojego istnienia.

2. Zrozumienie historii i procesów zachodzących w klimacie Czerwonej Planety. Ma to na celu sprawdzenie, czy jego atmosfera i klimat odzwierciedlają cechy znajduwane w atmosferach innych planet.

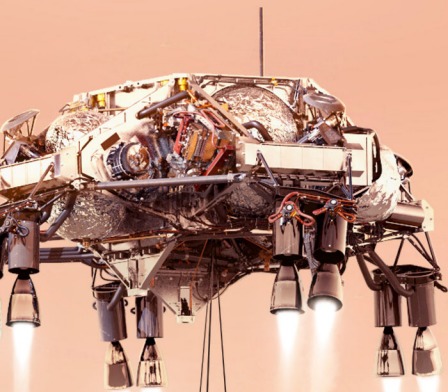
3. Poznanie historii marsjańskiego systemu geologicznego. Dzięki temu możemy zobaczyć, czy istnieją lub istniały tam miejsca, w których życie mogłoby się rozwijać.

4. Przygotowanie na wizytę ludzi. Zebranie informacji na temat warunków panujących na tej planecie jest kluczowe przed przystąpieniem do projektowania misji załogowych. →

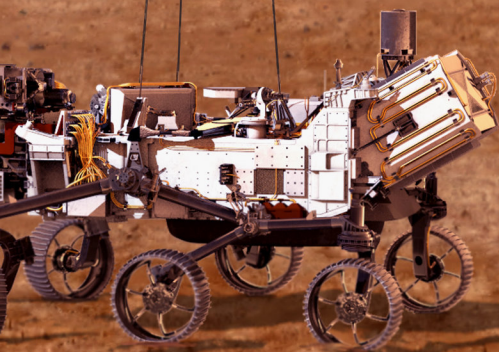
ŁAZIK MOŻE SIĘ Z NAMI KOMUNIKOWAĆ ZA POMOCĄ TRZECH ANTEN. WYSŁANY SYGNAŁ DOCIERA DO ZIEMI W CZASIE OD 5 DO 20 MINUT.

ŁAZIK WYKORZYSTUJE RADIOAKTYWNY ROZPAD PLUTONU JAKO SVOJE PALIWO. PRÓCZ WYTWARZANIA ENERGII, POWSTAŁE CIEPŁO NAGRZEWA JEGO PODZESPOŁY DO ODPOWIEDNIEJ TEMPERATURY.

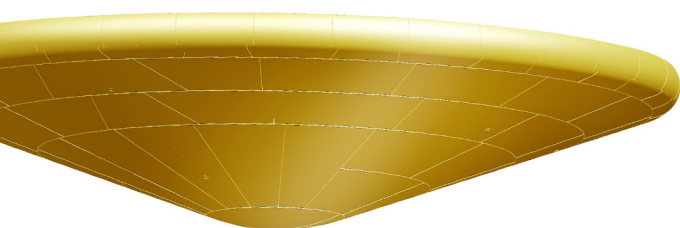
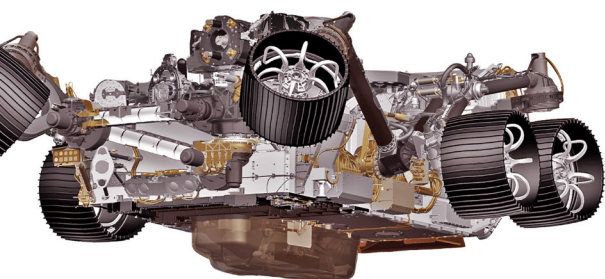
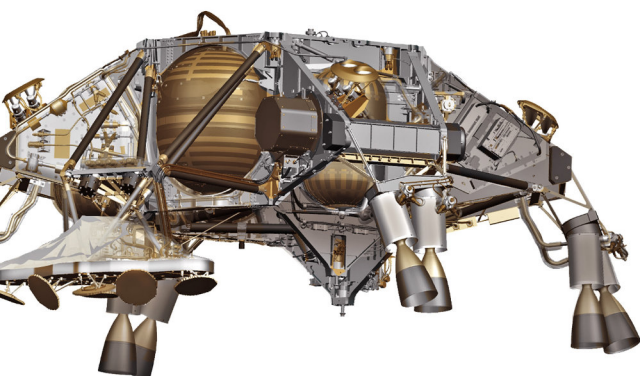
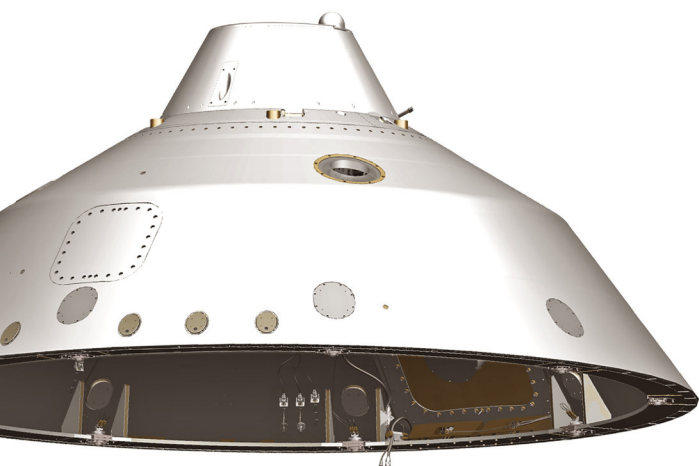
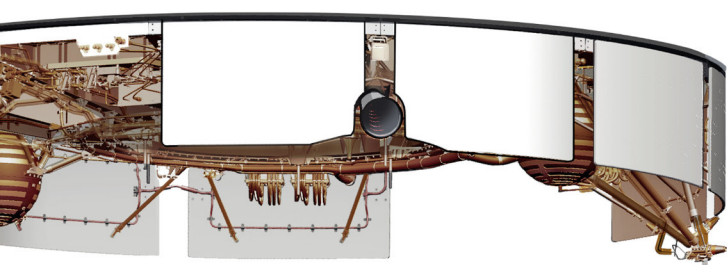
PERSERVERANCE POSIADA ZESTAW WIELU KAMER PRZEZNACZONYCH DO RÓŻNYCH ZADAŃ, MIĘDZY INNYMI POSIADA SPECJALNĄ DO NAGRAŃ Z PIERWSZEJ OSOBY.

KONSTRUKCJA ŁAZIKA PERSERVERANCE OPIERA SIĘ NA KONSTRUKCJI ZWANEJ „WEB” - WARM ELECTRONICS BOX. POZWALA NA UTRZYMANIE ODPOWIEDNIEJ TEMPERATURY DLA KOMPONENTÓW ELEKTRONICZNYCH

ŁAZIK, W PRZECIWIENSTWIE DO LUDZI, MA AŻ DWA MÓZGI. W DODATKU SĄ ONE SWOIMI KOPIAMI, TAK NA WSZELKI WYPADEK.

PONAD DWUMETROWE RAMIE ZBUDOWANE JEST NA WZÓR LUDZKIEJ RĘKI. POSIADA NAWET SWOJĄ ROBOTYCZNĄ DŁOŃ.

Narzędzia do dyspozycji łazika

1. Zaawansowana kamera Mastcam-Z z możliwościami tworzenia panoram i zdjęć stereoskopowych. Posłuży też on do identyfikacji składu powierzchni Marsa oraz będzie asystować czynnościom lądownika.
2. SuperCam analizujący skład chemiczny i mineralogię na odległość
3. PIXL (Planetary Instrument for X-ray Lithochemistry) – spektrometr badający skład pyłów, kamieni i osadów znajdujących się na powierzchni planety. Zapewni on bardzo dokładną analizę i wykrywanie pierwiastków.
4. SHERLOC (Scanning Habitable Environments with Raman & Luminescence for Organics and Chemicals) to kolejny spektrometr wykorzystujący światło UV do badania składu powierzchni i mineralogi. Jest to też pierwszy spektrometr UV, który poleciał w kosmos. Dodatkowo, posiada on wysokiej jakości kamerę nagrywającą w kolorach służącą do tworzenia nagrań mikroskopowych.
5. MOXIE (Mars Oxygen In-Situ Resource Utilization Experiment) to technologia demonstrująca produkcję tlenu z dwutlenku węgla z marsjańskiej atmosfery. Jeżeli jej działanie zostanie potwierdzone, może ona zostać wykorzystana do m.in. spalania paliwa, by powrócić z Marsa na Ziemię.
6. MEDA (Mars Environmental Dynamics Analyzer) to zestaw sensorów sprawdzających temperaturę, prędkość wiatru i jego kierunek, ciśnienie, wilgotność oraz wielkość i kształt pyłów.
7. RIMFAX (Radar Imager for Mars' Subsurface Experiment) jest radarem mapującym strukturę pod powierzchnią.

ŹRÓDŁO: NASA

20 lat ludzkiego genomu

Opublikowanie danych dotyczących ludzkiego genomu w 2001 r. było wielkim osiągnięciem. Naukowcy mogli po raz pierwszy zbadać chromosom ludzki zasada po zasadzie. Ukończenie tego projektu nastąpiło w 2020, kiedy to rozwój technologii pozwolił na skompletowanie sekwencji par zasad. Odkryto przez to m.in. nowe części genomu, co jest tylko początkiem lat ciekawych i wpływowych badań.

ŹRÓDŁO: **NATURE**

powstanie stonehenge

Nowe badania dotyczące powstania kompleksu Stonehenge wskazują na możliwe źródło wielkich głazów. W 2017 i 2018 badacze z University College London wydobyli części dawnego monumentu w Walii zwanego *Waun Mawn*. Znalezione kamienie wyznaczały koło o podobnej wielkości co to, które wyznacza Stonehenge. Ponadto datowanie wskazało, że głazy te zostały postawione między 3400 a 3200 r. p.n.e., a następnie usunięte 300-400 lat później, czyli w momencie powstania Stonehenge. Badacze twierdzą, że zostały one przeniesione właśnie do tego kompleksu.

ŹRÓDŁO: **SCIENCE**

STONEHENGE
(INJA PAVLIĆ, [HTTPS://UNSPLASH.COM/PHOTOS/J9-E479LEOc](https://unsplash.com/photos/J9-E479LEOc))

Męczyzna we współczesnej Japonii

EWA WALIŃSKA

Pierwsze co przychodzi większości osób do głowy na dźwięk słowa „Japończyk” jest obraz mężczyzny odzianego w białą koszulę oraz mdły garnitur. Robi on najpewniej już piąte z kolei nadgodziny w tym tygodniu, kontynuując proces prowadzący do niechybnego karoshi, śmierci z przepracowania.

Oryginalnie wzorzec przedstawionego powyżej *sarajimana* wywodzi się z upadłej już warstwy samurajskiej, która zaczęła zanikać w wyniku Restauracji Meiji (1868 r.). Doprowadziła ona do obalenia szogunatu oraz zmusiła dawne rody samurajskie do coraz większej ingerencji w politykę wewnętrzną państwa w celu zachowania chociaż cienia dawnej władzy, mimo zaniku ich pierwotnego stanu. Idea ta nie opuściła jednak tak łatwo kraju kwitnącej wiśni i znalazła odbicie w ówczesnym społeczeństwie z lat 60. zeszłego stulecia. W wyniku czego powstała jednostka korporacyjnego wojownika. Oczekiwało się od niego dożywotniej pracy w jednej firmie (analogicznie: od samurajów wymagano służby jednemu panu przez całe życie, w przeciwnym wypadku stawali się odrzutkami - *roninami*).

Gdy w Europie lat 90. dopiero zaczęły pojawiać się załączki metroseksualizmu w Japonii już od przeszło dekady następowało powolne zwracanie coraz większej uwagi na estetykę wyglądu względem czasów powojennych. Bez wątpienia przyczyniła się do tego pielęgnowana już od czasów dworskich (VIII – XIII w.) idealizacja i preferencja wobec cech bardziej androgenicznych u mężczyzn oraz dbania o własny wygląd, o czym wspominała w swoich zapiskach Sei Shonagon (X w.) w anegdotce o pewnym mło-

dzieńcu z którym spędziła noc. Za wyjątkowy nietakt uznała ona fakt, że gdy w pośpiechu opuszczał on jej pokój z samego rana, nie upiął odpowiednio swoich włosów, zapominając nawet zabrać ze sobą nakrycie głowy. Nie można również zapomnieć o mającym wtedy miejsce *boomie* ekonomicznym, podczas którego wiele firm kosmetycznych zaczęło tworzyć oraz promować produkty, których grupą docelową byli mężczyźni. Z czasem stało się to normą, na której wychowały się nowe pokolenia, co utrwaliło ten proceder w społeczeństwie japońskim.

W latach 90. zaczęto coraz wyraźniej odchodzić od ideału męskości hegemonicznej, którą reprezentowali zarówno stabilni finansowo jak i odpowiedzialni pracownicy wielkich korporacji, na rzecz większej delikatności, wrażliwości oraz indywidualizmu. Obecnie nazywa się takich mężczyzn *sōshokukei danshi* (dosł. „mężczyzna trawożerny”), w kontraście do reszty „mięsożernych” osobników. W dzisiejszych czasach co drugi mężczyzna między 25 a 35 rokiem życia deklaruje przynależność do „trawożerców”. Charakteryzują się oni większym niż w poprzednich generacjach skupieniem na swoich zainteresowaniach, nawet kosztem kariery zawodowej. Decydują się na mniej płatne, a zarazem mniej obciążające posady, zarabiając jedynie tyle, ile jest im potrzebne →

na przeżycie, przez co muszą rezygnować z co kosztowniejszych rozrywek oraz jedzenia (sklepy *konbini* przychodzą z pomocą). Są oni również zdecydowanie bardziej bierni w kontaktach z kobietami i coraz częściej decydują się oddać im inicjatywę. Stosują zasadę równości oraz wzajemnego szacunku, wsparcia i partnerstwa czego znakomitym przykładem może być *warikan*, czyli dzielenie się rachunkiem na pół. Dotyczy to niestety jedynie mężczyzn którzy decydują się na związek, bo takich jest coraz mniej. Swoje potrzeby seksualne zaspakajają w zaciszu swojego domu korzystając z szerokiej gamy materiałów pornograficznych. Wolą się oni skoncentrować na przyjaźniach oraz pasjach, wiedząc że przy poważniejszym związku mieliby, ironicznie, związane ręce.

Z punktu widzenia czysto zachodniego, ktoś mógłby nazwać takich mężczyzn „sfeminizowanymi” lecz nie jest to tak postrzegane przez większość współczesnych Japończyków z dwóch powodów: częstotliwość takiej postawy oraz jej zakorzenienie w społeczeństwie sięgają aż do lat 80; obecność innych standardów kulturowych, promujących androgeniczność i dbanie o siebie aż od ery Heian (VIII – XII w.), które kontrastują z agresywnym, umięśnionym typem *macho* w niektórych kulturach.

Oczywiście zawsze znajdą się złośliwi (starsze pokolenie Japończyków), którzy raz po raz wszczynają dyskusje na ten temat, potępiając taką postawę oraz podważając ich męskość. Lecz, czyż taki konflikt pokoleń nie jest naturalny na tym świecie? Faktem jest iż taki zbiór zachowań jest obecnie normą wśród młodszego pokolenia i nie wygląda na to by w najbliższym czasie coś miało się zmienić.

Czymś co moglibyśmy jednak uznać za prawdziwą feminizację byłoby używanie przez mężczyzn żeńskich form osobowych poza sytuacjami oficjalnymi. W ramach wprowadzenia - w języku japońskim funkcjonują trzy główne sposoby wyrażania się o sobie: *watashi* (‘ja’ używane w sytuacjach oficjalnych oraz przez kobiety); *boku* (‘ja’ używane przez młodych chłopców oraz przez dorosłych mężczyzn w celach grzecznościowych) oraz *ore* (‘ja’ forma „ociękająca” męskością, stosowana przez starszych,

dojrzałych mężczyzn). Czasami mężczyźni decydują się na formę *watashi* w sytuacjach tego niewymagających, co niewątpliwie można uznać za pewną feminizację ich wypowiedzi. Język japoński nie posiada stricte feminolektu, ale istnieją pewne frazy stereotypowo przypisywane kobietom (np. *kashira* w celu wyrażenia zastanowienia nad czymś, umieszczone na końcu zdania). Korzystanie z tego typu środków językowych przez mężczyzn jest jednak negatywnie oceniane przez otoczenie, które nie pochwała takiej formy feminizacji ich języka. Co ciekawe, gdy kobiety korzystają z maskulinolektu, który również nie jest ściśle określony w języku japońskim, ale umownie obejmuje te frazy, które są stosowane częściej przez mężczyzn np. inaczej zbudowane, „twardsze” formy przymiotników emfatycznych: *uzē*, *yabē*, jest to uważane za innowacyjne, tak samo jak używanie form osobowych typowo męskich (*boku*, *ore*). Panie są za to wręcz chwalone, gdyż jest to oznaka ich siły, samodzielności oraz niezależności.

W ostatnich latach można jednak zaobserwować testowanie i przesuwanie tych granic przez młode pokolenie poprzez rozwijającą się prężnie „kulturę idoli”, którzy nierzadko wykazują cechy typowo kobiece np. popularny w Japonii wokalista oraz kompozytor Mafumafu. Jest najbardziej znany ze swojego „damskiego” głosu, który wykorzystuje do śpiewania piosenek tworzonych pod wyższy ton oraz robienia duetów z samym sobą, gdzie podkłada zarówno męski jak i żeński głos. Nie możemy go uznać za jednorazowy wybryk ze względu na ilość jego fanów; na platformie YouTube jego filmy odtworzono blisko półtorej miliarda razy; jak i wielu innych męskich artystów, którzy również stawiają duży nacisk na melodyjność oraz delikatność swojego głosu (np. Sou, Miyashita Yuu).

Ciekawym zjawiskiem jest również kultura hostów, którzy zdają się czerpać najlepsze z dwóch światów: dbanie o swoją prezentację, delikatność oraz urok, a zarazem większą stanowczość oraz inicjatywę w kontaktach z kobietami. Traktują je jak księżniczki oraz zapewniają poczucie bezpieczeństwa. Jednakże jest to postawa czysto biznesowa, ponieważ są oni →

opłacani przez kobiety za dotrzymanie towarzystwa oraz spełnianie ich fantazji (nie oferują jednak usług seksualnych). Hostów można uznać za ideał mężczyzny w oczach wielu Japończyków, lecz, niestety, grają oni jedynie pod publikę, analogicznie do jednostek w innych kulturach, które na siłę udają macho. Wielu młodych mężczyzn aspiruje do takiego wizerunku, co może być równie krzywdzące i wprowadzające w kompleksy jak idealizowanie toksycznej męskości.

W ramach podsumowania: naleciałości sięgające ery Heian przyczyniły się do innego standardu urody oraz osobowości mężczyzn (androgeniczność, dbanie o siebie, równowaga ducha). Po Restauracji Meiji Japonia miała większy kontakt z innymi krajami oraz kulturą, a także została wplątana w wiele konfliktów zbrojnych, co przyczyniło się do zmiany oczekiwań oraz wymagań wobec mężczyzn, a za tym postawienia męskości hegemonicznej na piedestale. Po drugiej wojnie światowej bardzo ceniono sobie stabilność oraz pomoc w odbudowie państwa do czego mogła doprowadzić jedynie ciężka praca. Doprowadziło to do powrotu do cnót samurajskich oraz utworzenia „korporacyjnych wojowników”. Jednakże dzięki *boomowi* ekonomicznemu firmy kosmetyczne wykorzystywały szansę, stopniowo przywracając oraz utrwalając w społeczeństwie dawne standardy piękności; przyczyniając się do powstania mężczyzn „trawożernych”. Stanowią oni statystycznie połowę osób w wieku 25-35 lat, z czego ta druga połowa jest zdecydowanie bardziej „sfe-minizowana” w porównaniu do ideału męskości w krajach zachodnich. Bardziej cenią sobie delikatność oraz emocjonalność, odchodząc od krzywdzącej toksycznej męskości, jednakże presja społeczeństwa na zwiększenie ich inicjatywy w związku oraz skłanianie do dążenia do ideału pięknego oraz czarującego mężczyzny może być równie szkodliwe.

OBJAŚNIENIA SŁÓW JAPOŃSKICH

Uzē (うぜえ) – „kłopotliwy”

Yabē (やべえ) – może być zarówno określeniem negatywnym jak i pozytywnym w zależności od kontekstu: „odjazdowy”; „o kurczę”; „ja nie mogę” lub „dołujący; okropny”.

Karoshi (過労死) – śmierć z przepracowania.

Sararjiman (サラリーマン) – połączenie słów „salary” oraz „man” zapożyczonych z języka angielskiego, zapisywane również jako „salaryman”.

Kigyō senshi (企業戦士) – korporacyjny wojownik.

Rōnin (浪人) – bezpański samuraj.

Sōshokukei danshi (草食系男子) – męczyzna trawożerny.

Warikan (割り勘) – dzielenie się rachunkiem na pół.

Kashira (かしら) – „zastanawiać się; rozważać” używane na końcu zdania. Przez wielu młodych Japończyków uważane za przestarzałe.

ŹRÓDŁA

Zapiski spod wezgłowia, Sei Shonagon

[youtube.com/watch?v=ucbx9we6EHk](https://www.youtube.com/watch?v=ucbx9we6EHk)

[youtube.com/watch?v=KRSzKCFsTVA](https://www.youtube.com/watch?v=KRSzKCFsTVA)

<http://uni-mafumafu.jp/>

[youtube.com/watch?v=fmgjybTTnb4](https://www.youtube.com/watch?v=fmgjybTTnb4)

[youtube.com/watch?v=ONRju11N1cg](https://www.youtube.com/watch?v=ONRju11N1cg)

[youtube.com/watch?v=GtU-6J51EU](https://www.youtube.com/watch?v=GtU-6J51EU)

[youtube.com/watch?v=0-4R2BEGeTo](https://www.youtube.com/watch?v=0-4R2BEGeTo)

Wydarzenia w marcu

OPRACOWANIE: MACIEJ JASIUK, JAKUB MAJEWSKI

6-7 marca

Etap rejonowy Olimpiady o Diamentowy Indeks AGH

Egzaminy z geografii (9:00) i fizyki (14:00) odbędą się 06.03, zaś z chemii (9:00) i matematyki oraz informatyki (14:00) odbędą się 07.03.

do 17 marca

Wystawa Grand Press Photo 2020

Wystawa prezentuje 266 fotografii: 42 zdjęcia pojedyncze, 15 fotoreportaży, cztery projekty dokumentalne oraz dwa zdjęcia pojedyncze i trzy fotoreportaże w kategorii Young Poland. Prace te trafiły do finału konkursu, w którym jury przewodniczył fotoreporter światowej klasy, czterokrotny laureat World Press Photo Peter Ten Hoopen ze Szwecji.

11-12 marca

Olimpiada Prawosławnej Wiedzy Religijnej

Olimpiada szkolna z zakresu wiedzy o religii prawosławnej. Organizatorem jej jest Katedra Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku.

18 marca

Olimpiada LangTech 2021

Celem Olimpiady LangTech jest rozwijanie pasji i kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy oraz stymulowanie aktywności poznawczej młodzieży uzdolnionej. Sprawdzane są na niej umiejętności z języka angielskiego technicznego.

22-26 marca

Konkurs Matematyka Stosowana

Uczniowie ALO PB po raz kolejny zmierzają się z zadaniami z matematyki stosowanej w konkursie organizowanym przez Politechnikę Białostocką. Przypominamy, że nagrodą główną jest indeks na dowolny kierunek studiów stacjonarnych na PB.

23 marca

Zgłoszenia do konkursu El-Robo-Mech

Adresowany do wszystkich uczniów szkół średnich konkurs organizują Wydział Mechaniczny oraz Wydział Elektryczny Politechniki Białostockiej, przy wsparciu Rady Przedsiębiorców przy Wydziale Mechanicznym i Rady Przemysłowo-Programowej przy WI.

NOWE EPIFANIE

17.02-28.03

Tegoroczna edycja Interdyscyplinarnego Festiwalu Wielkopostnego Nowe Epifanie odbywa się pod hasłem „Któż zdoła się ostać?”. Wyjątkowo przygotowane wydarzenia dostępne są wyłącznie online na stronie festiwalu, a ceny biletów zaczynają się już od 5zł. W programie znalazły się zarówno sztuki teatralne, jak i występy muzyczne oraz prezentacje z serii Transgresje.

HA(E)USER 05.03-07.03

Spektakl o oswojaniu zmiany. Bohaterowie w pierwszy poranek Nowego Roku czekają na wschód słońca. Główny bohater, Haeuser, uczy się mówić, by spisać swój testament.

Powrót 11.03-03.03

Bohaterami spektaklu Bukowskiego i Zdunika jest trójka rodzeństwa. Zjeżdżają się do rodzinnego domu, aby pożegnać zmarłą matkę.

Wyspa 13.03-15.03

Co łączy Nibylandię z książki J. M. Barriego Piotruś Pan z niezamieszkałą nowojorską wyspą Hart, miejscem pochówku ponad miliona ludzi? Codzienne apokalipsy, burzące idyllę utopii.

Moja Mała 18.03-20.03

Monodram o pragnieniu zerwania zewnętrznych i wewnętrznych ograniczeń. Tekst opowiada o tym, jak ciężko odbyć ten proces w sobie.

Apokalipsa odwołana 19.03-21.03

Bohaterów spektaklu zastajemy na ganku domku letniskowego, to jeden z pierwszych ciepłych dni tego roku. Przed nimi trudne zadanie otóż przyjdzie im połączyć ogień z wodą.

Oddech 27.03-28.03

Thomas Bernhard miał osiemnaście lat kiedy jego dziadek, jedyna osoba którą prawdziwie kochał, zapadł na chorobę płuc i trafił do szpitala. Wkrótce także młody Bernhard zachorował.

B
Teatr
Dramatyczny
im. Aleksandra Węgierki
w Białymstoku

od 05.03

Treny

Spektakl jest współczesną paralełą utraty, tęsknoty i żalu, które spotkały Poetę. To opowieść o niespełnionej, nieszczęśliwej i odrzuconej miłości. Pozwala on zobaczyć, usłyszeć i przeżyć *Treny* Jana Kochanowskiego w przestrzeni teatralnej.

Pensjonat Pana Bielańskiego

Maurycy Stolnik odwiedza krakowską metropolię. Zainspirowany notatką w gazecie, pragnie spędzić choćby jeden wieczór w krakowskim domu wariatów. A wszystko to aby zaimponować znajomym z białolińskiej karczmy.

Autostrada

Charlie Cox jest po czterdziestce, ma nudną pracę, nieciekawe życie i jak się niespodziewanie okazuje, nieuleczalną chorobę. W dodatku autostopowicz Wally, którego zabiera na autostradzie, oznajmia Charlie'emu, że jest jego śmiercią. Gorzej być nie może? Bingo!

OPERA
I FILHARMONIA
PODLASKA

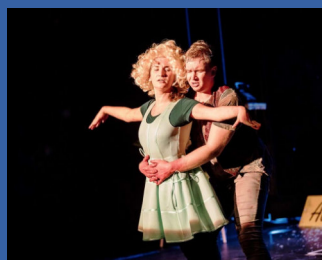

Jesus Christ Superstar

Opowieść o ostatnich dniach życia Jezusa, wypowiedziana językiem musicalu i z perspektywy zarówno jego zwolenników, jak i przeciwników wywoła z początku kontrowersje. Akcja spektaklu rozgrywa się w ciągu siedmiu dni poprzedzających ukrzyżowanie.

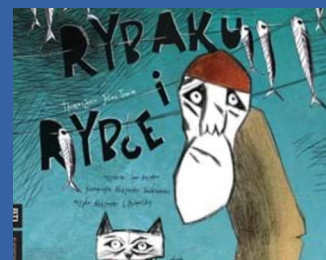
BTL
Białostocki
Teatr
Lalki

od 06.03

Little Pet Shop of Horrors

Życie Seymoura zmienia się nie do poznania – z dnia na dzień staje się sławny i zdobywa wybrankę swego serca – ale czy za to wszystko nie przyjdzie Mu słono zapłacić?

Bajka o rybaku i rybce

Ilu pisarzy, tyle wersji bajek! My zapraszamy na jedną z najpiękniejszych, opowiedzianą przez Aleksandra Puszkina w poetyckim tłumaczeniu Juliana Tuwima, pełną humoru, ciepła i mądrości.

HALO

**Chcesz, aby
Twój artykuł
pojawił się
w naszym
magazynie?**

**Zapraszamy
do współpracy!**

Z chęcią przyjmujemy też
różne uwagi i propozycje

HEJ!

